

ZAKON

O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O ZAŠTITI I ODRŽIVOM KORIŠĆENJU BIOLOŠKE I PREDEONE RAZNOVRSNOSTI UZ OKVIRNU KONVENCIJU O ZAŠTITI I ODRŽIVOM RAZVOJU KARPATA DONETE U KIJEVU 22. MAJA 2003. GODINE

Član 1.

Potvrđuje se Protokol o zaštiti i održivom korišćenju biološke i predeone raznovrsnosti uz Okvirnu konvenciju o zaštiti i održivom razvoju Karpata donete u Kijevu 22. maja 2003. godine, donet u Bukureštu 19. juna 2008. godine, u originalu na engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Protokola o zaštiti i održivom korišćenju biološke i predeone raznovrsnosti uz Okvirnu konvenciju o zaštiti i održivom razvoju Karpata donete u Kijevu 22. maja 2003. godine u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

**Protocol on Conservation and Sustainable Use of
Biological and Landscape Diversity
to the Framework Convention on the Protection and
Sustainable Development of the Carpathians done in
Kiev on 22 May 2003**

The Parties to this Protocol

IN ACCORDANCE with their tasks, arising from the Framework Convention on the Protection and Sustainable Development of the Carpathians, hereinafter referred to as the "Carpathian Convention" (Kyiv, 2003), of pursuing a comprehensive policy and cooperating for the protection and sustainable development of the Carpathians;

AWARE of the fact that during the last decades, the initiation and escalation of certain human activities have led to significant changes of the biological and landscape diversity of the Carpathians, which are the natural habitat for many different flora and fauna species;

AIMING to mitigate threats to the biological and landscape diversity of the Carpathians and to promote sustainable use of their natural resources;

IN COMPLIANCE with their obligations under Article 4 of the Framework Convention on the Protection and Sustainable Development of the Carpathians;

NOTING that all Parties to the Protocol are Parties to the Convention on Biological Diversity (Rio de Janeiro, 1992); the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats (Bern, 1979); the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (Washington, 1973), the Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat (Ramsar, 1971) and the Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage (Paris, 1972);

NOTING other relevant conventions and agreements, in particular the Convention on Conservation of Migratory Species of Wild Animals (Bonn, 1979), the European Landscape Convention (Florence, 2000), the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context (Espoo, 1991) and the Convention on

Access to Information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters (Århus, 1998);

TAKING INTO ACCOUNT the legal framework on nature protection and biodiversity conservation of the European Community;

ACKNOWLEDGING the endeavours and achievements within the Council of Europe aiming to conserve ecosystems, habitats, species, their genetic diversity, and landscapes in Europe;

AIMING at ensuring amore effective implementation of existing legal instruments and BUILDING upon other international programmes;

CONVINCED that efforts to protect, maintain and sustainably manage the natura resources of the Carpathians cannot be achieved by one country alone and require regional cooperation;

BEING AWARE of the fact that ecosystems transcend national borders and of the added value of transboundary cooperation in achieving ecological coherence; and

RESOLVED to cooperate on the conservation, restoration and sustainable use of biological and landscape diversity of the Carpathians;

Have agreed as follows:

CHAPTER I

OBJECTIVES, GEOGRAPHICAL SCOPE AND DEFINITIONS

Article 1

General objectives and principles

1. The objective of the Protocol on Conservation and Sustainable Use of Biological and Landscape Diversity (hereinafter referred to as “the Protocol”) is to enhance the conservation, restoration and sustainable use of biological and landscape diversity of the Carpathians, bringing benefits to present and future generations.

2. To achieve the above objectives, the Parties shall harmonise and coordinate their efforts and cooperate on conservation, maintenance and sustainable use of natural and semi-natural habitats, and securing their continuity and connectivity; restoration of degraded habitats; conservation and sustainable use of species of flora and fauna characteristic to the Carpathians, in particular on conservation of endangered or endemic species and large carnivores.

3. The Parties shall therefore cooperate especially on the:

(a) development, harmonization and implementation of relevant management plans aimed at achieving common standards for protection and sustainable use of habitats and species;

(b) prevention of introduction of invasive alien species which might threaten ecosystems, habitats or species native to the Carpathians, their control or eradication;

(c) prevention of release of genetically modified organisms which might threaten ecosystems, habitats or species native to the Carpathians and their control;

(d) development and/or promotion of compatible biodiversity indicators and monitoring systems;

(e) development and/or promotion of coordinated regional inventories of species and habitats;

- (f) development and/or promotion of coordinated scientific research programs and projects;
- (g) establishment of ecological networks in the Carpathians and enhancing conservation and sustainable management of biological and landscape diversity in the areas outside of protected areas;
- (h) integration of the objectives for the conservation and sustainable use of biological and landscape diversity into other sectoral policies.

Article 2

Geographical scope

1. This Protocol applies to the Carpathian region (hereinafter referred to as "the Carpathians"), as defined by the Conference of the Parties.
2. Each Party may extend the application of this Protocol to additional parts of its national territory by making a declaration to the Depositary.

Article 3

Definitions

For the purposes of this Protocol:

- (a) "Biological diversity" means the variability among living organisms which includes diversity within species, between species and of ecosystems;
- (b) "Border area" means an area remaining under the jurisdiction of the respective Party in the proximity of the state border with another Party, where activities undertaken on one side of the state border are, depending on the nature of the particular activity, likely to have direct or indirect and adverse or positive environmental impact on the other side of the state border;
- (c) "Carpathian Network of Protected Areas" means a thematic network of cooperation among protected areas in the Carpathians;
- (d) "Conservation" means a series of measures required to maintain the natural habitats and the populations of species of wild fauna and flora at a favourable conservation status;
- (e) "Conference of the Parties" means the Conference of the Parties to the Carpathian Convention.
- (f) "Degraded habitat" means a habitat reduced in quality or value of ecological functions by various impacts such as pollution, unsustainable use of resources, invasive alien species, etc.;
- (g) "Ecological network" means a system of areas which are ecologically and physically linked, consisting of core areas, corridors and buffer zones;
- (h) "Endangered species" means species in danger of extinction throughout all or a significant proportion of their range;
- (i) "Endemic species" means species native and unique to a defined place or region;
- (j) "Invasive alien species" means non-native species introduced deliberately or unintentionally outside their natural habitats, where they become established, proliferate and spread in ways that cause damage to their receiving environment;
- (k) "Landscape" means an area, as perceived by people, whose character is the result of the action and interaction of natural and/or human factors;

- (l) "Landscape diversity" means the variability among landscapes;
- (m) "Native species" means indigenous species to a given region or ecosystem;
- (n) "Natural habitat" means the terrestrial or aquatic area distinguished by geographic, abiotic and biotic features where an organism or population naturally occurs;
- (o) "Observer" means observer defined under the Article 14 paragraph 5 of the Carpathian Convention
- (p) "Parties" means Parties to this Protocol;
- (q) "Protected area" means a geographically defined area which is designated and managed to achieve specific conservation objectives;
- (r) "Restoration" means the return of an ecosystem or habitat to its original structure, natural composition of species, and natural functions;
- (s) "Semi-natural habitat" means a habitat that has been modified and maintained by human activities, but still holds species that occur naturally in the area;
- (t) "Sustainable use" means the use of components of biological diversity in a way and at a rate that does not lead to the long-term decline of biological diversity, thereby maintaining its potential to meet the needs and aspirations of present and future generations;
- (u) "Transboundary protected area" means an area composed of two or more protected areas located within the territories of two or more Parties, adjacent to the state border, each remaining under jurisdiction of respective Party.

CHAPTER II GENERAL OBLIGATIONS

Article 4

Policies aiming at conservation, restoration and sustainable use of biological and landscape diversity of the Carpathians

Each Party shall develop and implement policies and strategies in its national territory aiming at the conservation, restoration and sustainable use of biological and landscape diversity of the Carpathians while taking into consideration policies and strategies developed and implemented by other Parties.

Article 5

Integration of the objectives of conservation and sustainable use of biological and landscape diversity of the Carpathians into sectoral policies

1. The Parties shall take into consideration the objectives of this Protocol in their other policies, in particular on spatial planning and land resources management, water and river basin management, agriculture and forestry, transport and infrastructure, tourism, industry and energy.
2. The Parties shall cooperate on integration of the objectives of conservation and sustainable use of biological and landscape diversity into other regional or global sectoral policies and strategies which could have influence on the conservation and sustainable use of biological and landscape diversity in the Carpathians.

Article 6

Participation of regional and local authorities, and other stakeholders

1. Each Party shall take measures to facilitate, within its existing institutional framework, the coordination and cooperation between institutions and regional and local authorities concerned so as to encourage shared responsibility, in particular to develop and enhance synergies when implementing policies for conservation, restoration and sustainable use of biological and landscape diversity of the Carpathians and the resulting measures.
2. Each Party shall take measures to involve the regional and local authorities, and other stakeholders in the development and implementation of these policies and measures.

Article 7

International cooperation

1. The Parties shall encourage active cooperation among the competent institutions and organisations at the international level with regard to the conservation, restoration and sustainable use of biological and landscape diversity of the Carpathians.
2. The Parties shall facilitate the cooperation between regional and local authorities in the Carpathians at the international level, and seek solutions to shared problems at the most suitable level.

CHAPTER III

SPECIFIC MEASURES

Article 8

Conservation, maintenance, restoration and sustainable use of natural and semi-natural habitats

1. The Conference of the Parties shall adopt a list of endangered natural and seminatural habitat types native to the Carpathians (Carpathian Red List of Habitats).
2. Each Party shall take measures in its national territory with the objective to ensure the long-term conservation, restoration and sustainable use of natural habitats in the Carpathians, with a special focus on the endangered ones as defined in Article 8 paragraph 1.
3. Each Party shall take measures in its national territory with the objective to maintain or restore, and sustainably use, semi-natural habitats in the Carpathians with a special focus on the endangered ones as defined in Article 8 paragraph 1.

Article 9

Continuity and connectivity of natural and semi-natural habitats, ecological network in the Carpathians

1. Each Party shall take measures in its national territory with the objective to improve and ensure continuity and connectivity of natural and semi-natural habitats in the Carpathians, thus allowing dispersal and migration of wild species populations particularly of large carnivores, and genetic exchange between such populations.

2. Each Party shall maintain, manage and, if need be, expand existing protected areas in its national territory in the Carpathians, and encourage the designation and management of new protected areas in the Carpathians.

3. The Parties shall cooperate on establishing an ecological network in the Carpathians, composed of protected areas and other areas significant for biological and landscape diversity of the Carpathians and for coherence of the network.

Article 10

Restoration of degraded habitats

Each Party shall take measures in its national territory with the objective to restore degraded habitats in the Carpathians.

Article 11

Conservation and sustainable use of species of flora and fauna of the Carpathians

Each Party shall take measures in its national territory with the objective to ensure the long-term conservation and sustainable use of species of flora and fauna native to the Carpathians.

Article 12

Conservation of endangered species including endemic species, and large carnivores of the Carpathians

1. The Conference of the Parties shall adopt a list of endangered flora and fauna species native to the Carpathians (Carpathian Red List of Species) based on internationally recognized principles and criteria.

2. Each Party shall take measures in its national territory with the objective to ensure the long-term conservation or sustainable use and recovery of endangered species, including endemic species of flora and fauna native to the Carpathians, and of large carnivores which might be in need of management plans.

3. Parties shall cooperate on activities aiming at reintroduction of native species of fauna and flora.

Article 13

Prevention of the introduction of invasive alien species and/or genetically modified organisms threatening ecosystems, habitats or species, their control or eradication

1. Each Party shall pursue policies aiming at the prevention of introduction or release of invasive alien species and/or genetically modified organisms which are likely to have adverse environmental impacts that could affect the biological diversity, ecosystems, habitats or species of the Carpathians, including early warning on occurrence of new invasive alien species on its territory.

2. Each Party shall take measures in its national territory with the objective to prevent introduction or release of species mentioned under paragraph 1 and, if need be, control or eradication of such species.

Article 14

Carpathian Network of Protected Areas

1. The Parties shall support and facilitate cooperation under the Carpathian Network of Protected Areas established by the Conference of the Parties and encourage the protected area administrations to take part in the cooperation within this Network.
2. The Conference of the Parties shall recognize the areas part of the Carpathian Network of Protected Areas and adopt the terms of reference of the Network.

Article 15

Enhancing conservation and sustainable management in the areas outside of protected areas

1. Each Party shall take measures in its national territory with the objective to enhance conservation and sustainable management in the areas outside of protected areas in the Carpathians.
2. Each Party shall facilitate coordination and cooperation between all relevant stakeholders, so as to enhance conservation and sustainable management in the areas outside of protected areas in the Carpathians, in particular with the objective of improving and ensuring connectivity between existing protected areas and other areas and habitats significant for biological and landscape diversity of the Carpathians.

Article 16

Consultation, harmonisation and coordination of measures undertaken in border areas

1. Each Party shall harmonise and coordinate measures, undertaken in its border area in the Carpathians aimed at achieving objectives listed under Article 1 paragraphs 2 and 3, with the neighbouring Party, in particular in transboundary protected areas.
2. The Parties shall cooperate within existing transboundary protected areas in the Carpathians and harmonise the management objectives and measures applied and, if need be, encourage the expansion of existing transboundary protected areas or creation of new transboundary protected areas in the Carpathians.
3. In a case where the natural habitat of the endangered species is located on both sides of the state border between the Parties, such concerned Parties shall cooperate on ensuring the conservation and, as may be necessary, recovery of those species and their natural habitats.

Article 17

Development and implementation of management plans

1. Each Party shall develop and implement management plans with the objective to ensure the long-term conservation, maintenance or restoration, continuity and connectivity, and sustainable use of natural and semi-natural habitats, restoration of degraded habitats as well as long-term conservation and sustainable use of species of flora and fauna native to the Carpathians.
2. Each Party shall facilitate coordination and cooperation between the institutions, regional and local authorities, and other stakeholders directly involved in

implementation of management plans mentioned under paragraph 1 so as to encourage shared responsibility.

Article 18

Compatible monitoring and information systems

1. The Parties shall cooperate on harmonisation of their environmental monitoring systems in the Carpathians, which are conducive to achieving the objectives of this Protocol.
2. The Parties shall cooperate to develop a joint information system on biological and landscape diversity in the Carpathians.
3. Each Party shall cooperate in order to ensure that the national results of the public research are integrated into a joint information system.

Article 19

Coordinated scientific research and exchange of information

1. Each Party shall facilitate coordination of scientific research undertaken in its territory or by scientific institutions of this Party with regard to conservation, restoration and sustainable use of biological and landscape diversity of the Carpathians.
2. The Parties shall cooperate on promotion and harmonisation of research programs and projects which are conducive to achieving the objectives of this Protocol.
3. The Parties shall facilitate international cooperation among the scientific institutions with regard to conservation, restoration and sustainable use of biological and landscape diversity of the Carpathians, in particular on the harmonisation of monitoring systems, the provision and harmonisation of databases, and undertaking common research programs and projects in the Carpathians.
4. The Parties shall cooperate on dissemination of scientific research results which are related to the objectives of this Protocol.
5. The Parties shall support coordinated regional inventories of species and habitats of the Carpathians.
6. Each Party shall exchange information and experience on methods related to activities listed under Article 1 paragraphs 2 and 3 with other Parties.
7. Each Party shall exchange information on strategies and policies aiming at conservation, restoration and sustainable use of biological and landscape diversity in the Carpathians with other Parties.

Article 20

Common programs and projects

Each Party shall participate, according to its needs and possibilities, in common programs and projects on activities listed under Article 1 paragraphs 2 and 3 jointly undertaken in the Carpathians by the Parties.

CHAPTER IV IMPLEMENTATION, MONITORING AND EVALUATION

Article 21

Implementation

1. Each Party shall undertake appropriate legal and administrative measures for ensuring implementation of the provisions of this Protocol, and monitor the effectiveness of these measures.
2. Each Party shall explore the possibilities of supporting, through financial measures, the implementation of the provisions of this Protocol.
3. The Conference of the Parties shall develop and adopt the Strategic Action Plan for the implementation of this Protocol.

Article 22

Prevention of adverse impacts on biological and landscape diversity

1. The Parties shall apply the precaution and prevention principles by assessing and taking into consideration possible direct or indirect, short- or long-term influence, including cumulative effect of the projects and activities, which are likely to have adverse impacts on the biological and landscape diversity of the Carpathians. In this regard, Parties shall proceed with appropriate assessment of potential adverse impact of projects, plans and activities on habitats and species, including transboundary impact.
2. Each Party shall establish conditions and criteria, including relevant remedial and compensatory measures, under which policies, projects and activities with potential harmful impacts on biological and landscape diversity may be authorized.

Article 23

Traditional knowledge and practices

When implementing this Protocol, the Parties shall take measures for the preservation and promotion of the traditional knowledge, in particular the sustainable land-use patterns, land resource management practices, local breeds of domestic animals and cultivated plant varieties, and sustainable use of wild plants.

Article 24

Education, information and public awareness

1. The Parties shall promote the education, information and awareness rising of the public regarding the objectives, measures and implementation of this Protocol.
2. The Parties shall ensure access of the public to the information related to the implementation of this Protocol.

Article 25

Meeting of the Parties

1. The Conference of the Parties of the Carpathian Convention shall serve as the meeting of the Parties to this Protocol.

2. The Parties to the Carpathian Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, decisions under this Protocol shall be taken only by those that are Parties to it.

3. When the Conference of the Parties serves as the meeting of the Parties to this Protocol, any member of the bureau of the Conference of the Parties representing a Party to the Convention but, at that time, not a Party to this Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to this Protocol.

4. The Rules of Procedure for the Conference of the Parties shall apply *mutatis mutandis* to the meeting of the Parties, except as may be otherwise decided by consensus by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

5. The first meeting of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be convened by the Secretariat in conjunction with the first meeting of the Conference of the Parties that is scheduled after the date of the entry into force of this Protocol. Subsequent ordinary meetings of the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall be held in conjunction with ordinary meetings of the Conference of the Parties, unless otherwise decided by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol.

6. The Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol shall make, within its mandate, the decisions necessary to promote its effective implementation. It shall perform the functions assigned to it by this Protocol and shall:

(a) Make recommendations on any matters necessary for the implementation of this Protocol;

(b) Establish such subsidiary bodies as are deemed necessary for the implementation of this Protocol;

(c) Consider and adopt, as required, amendments to this Protocol that are deemed necessary for the implementation of this Protocol; and

(d) Exercise such other functions as may be required for the implementation of this Protocol.

Article 26

Secretariat

1. The Secretariat established by Article 15 of the Carpathian Convention shall serve as the Secretariat of this Protocol.

2. Article 15, paragraph 2, of the Carpathian Convention on the functions of the Secretariat shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol.

Article 27

Subsidiary bodies

1. Any subsidiary body established by or under the Carpathian Convention may, upon a decision by the Conference of the Parties serving as the meeting of the Parties to this Protocol, serve the Protocol, in which case the meeting of the Parties shall specify which functions that body shall exercise.

2. Parties to the Carpathian Convention that are not Parties to this Protocol may participate as observers in the meetings of any such subsidiary bodies. When a subsidiary body of the Carpathian Convention serves as a subsidiary body to this Protocol, decisions under the Protocol shall be taken only by the Parties to the Protocol.

3. When a subsidiary body of the Carpathian Convention exercises its functions with regard to matters concerning this Protocol, any member of the bureau of that subsidiary body representing a Party to the Carpathian Convention but, at that time, not a Party to the Protocol, shall be substituted by a member to be elected by and from among the Parties to the Protocol.

Article 28

Monitoring of compliance with obligations

1. The Parties shall regularly report to the Conference of the Parties on measures related to this Protocol and the results of the measures taken. The Conference of the Parties shall determine the intervals and format at which the reports must be submitted.

2. Observers may present any information or report on implementation of and compliance with the provisions of this Protocol to the Conference of the Parties and/or to the Carpathian Convention Implementation Committee (hereinafter referred to as the "Implementation Committee").

3. The Implementation Committee shall collect, assess and analyse information relevant to the implementation of this Protocol and monitor the compliance by the Parties with the provisions of this Protocol.

4. The Implementation Committee shall present to the Conference of the Parties recommendations for implementation and the necessary measures for compliance with the Protocol.

5. The Conference of the Parties shall adopt or recommend necessary measures.

Article 29

Evaluation of the effectiveness of the provisions

1. The Parties shall regularly examine and evaluate the effectiveness of the provisions of this Protocol. The Conference of the Parties may consider the adoption of appropriate amendments to this Protocol where necessary in order to achieve its objectives.

2. The Parties shall facilitate the involvement of the local authorities and other stakeholders in the process under paragraph 1.

CHAPTER V

FINAL PROVISIONS

Article 30

Links between the Carpathian Convention and the Protocol

1. This Protocol constitutes a Protocol to the Carpathian Convention within the meaning of its Article 2 paragraph 3 and any other relevant articles of the Carpathian Convention.

2. The Protocol shall be open for signature at the Depository from 19th of June 2008 to the 19th of June 2009.

3. The provisions of Articles 19, 20, 21 paragraphs 2 to 4 and Article 22 of the Carpathian Convention on entry into force, amendment of and withdrawal from this Protocol and on settlement of disputes shall be apply *mutatis mutandis* to this Protocol. Only a Party to the Carpathian Convention may become Party to this Protocol.

Article 31

Reservations

No reservations may be made to this Protocol.

Article 32

Depository

The Depository of this Protocol is the Government of Ukraine.

Done at Bucharest on the 19th of June 2008, in one original in the English language.

The original of the Protocol shall be deposited with the Depository, which shall distribute certified copies to all parties.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto have signed this Protocol.

For the Government of the Czech Republic

For the Government of the Republic of Hungary

For the Government of the Republic of Poland

For the Government of Romania

For the Government of the Republic of Serbia

For the Government of the Slovak Republic

For the Government of Ukraine

The Government of Romania

Signs the Protocol on Conservation and Sustainable Use of Biological and Landscape Diversity to the Framework Convention on the Protection and Sustainable Development of the Carpathians with the following declaration.

„The Government of Romania declares that it interprets Article 2, paragraph 1 of the Protocol, only according to the provisions of and limitations to the Convention on the Protection and Sustainable Development of the Carpathians, done at Kiev on 22 May 2003.”

**Protokol o zaštiti i održivom korišćenju biološke i predeone raznovrsnosti
uz Okvirnu konvenciju o zaštiti i održivom razvoju Karpata donete u Kijevu
22. maja 2003. godine**

Strane ovog Protokola,

U SKLADU SA obavezama propisanim u Okvirnoj konvenciji o zaštiti i održivom razvoju Karpata, (u daljem tekstu: Karpatska konvencija) Kijev, 2003. godine, stremeći sveobuhvatnoj politici i saradnji u cilju zaštite i održivog razvoja Karpata;

SVESNE činjenice da je tokom poslednjih decenija, iniciranje i eskalacija određenih ljudskih aktivnosti dovela do značajnih promena biološke i predeone raznovrsnosti Karpata, koji predstavljaju prirodno stanište za mnoge različite vrste flore i faune;

U CILJU ublažavanja pretnji biološkoj i predeonoj raznovrsnosti Karpata i promovisanja održivog korišćenja njihovih prirodnih resursa;

U SKLADU SA svojim obavezama iz člana 4. Okvirne konvencije o zaštiti i održivom razvoju Karpata;

KONSTATUJUĆI da su sve Strane ovog Protokola takođe članice Konvencije o biološkoj raznovrsnosti (Rio de Žaneiro, 1992. godina); Konvencije o zaštiti evropskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bern, 1979. godina); Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje flore i faune (Vašington, 1973. godina), Konvencije o močvarama od međunarodnog značaja kao staništa ptica močvarica (Ramsar, 1971. godina) i Konvencije o zaštiti svetske kulturne i prirodne baštine (Pariz, 1972. godina);

POZIVAJUĆI SE na druge relevantne konvencije i sporazume, posebno Konvenciju o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (Bon, 1979. godine), Evropsku konvenciju o predelu (Firenca, 2000.godine), Konvenciju o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu (Espoo, 1991. godina) i Konvenciju o dostupnosti informacija, učešću javnosti u donošenju odluka i pravu na pravnu zaštitu u pitanjima životne sredine (Arhus, 1998. godine);

UZIMAJUĆI U OBZIR zakonski okvir Evropske unije koji se tiče zaštite prirode i očuvanja biodiverziteta;

PREPOZNAJUĆI napore i postignuća Saveta Evrope na polju očuvanja evropskih ekosistema, staništa, vrsta, genetske raznovrsnosti i predela;

U CILJU obezbeđivanja efikasnije primene postojećih zakonskih instrumenata, i NADOVEZUJUĆI SE na druge međunarodne programe;

UVERENE da naponi u cilju zaštite, očuvanja i održivog upravljanja prirodnim resursima Karpata ne mogu da budu realizovani od strane samo jedne zemlje, već zahtevaju regionalnu saradnju;

SVESNE činjenice da ekosistemi prevazilaze nacionalne granice, kao i dodatne vrednosti prekogranične saradnje na postizanju ekološke koherentnosti; i

ODLUČNE da sarađuju na očuvanju, obnavljanju i održivom korišćenju biološke i predeone raznovrsnosti Karpata;

Saglasile su se o sledećem:

POGLAVLJE I

CILJEVI, GEOGRAFSKI OBIM I DEFINICIJE

Član 1.

Opšti ciljevi i principi

1. Cilj Protokola o očuvanju i održivom korišćenju biološke i predeone raznovrsnosti (u daljem tekstu: Protokol) je da se unapredi očuvanje, obnavljanje i održivo korišćenje biološke i predeone raznovrsnosti Karpata, za dobrobit današnjih i budućih generacija.

2. Da bi se ostvarili gore navedeni ciljevi, Strane se obavezuju da će uskladiti i udružiti svoje napore tako što će sarađivati na očuvanju i održivom korišćenju prirodnih i poluprirodnih staništa, kao i osigurati njihov kontinuitet i povezanost; obnavljanje degradiranih staništa; očuvanje i održivo korišćenje biljnih i životinjskih vrsta koje su karakteristične za Karpate, a posebno na očuvanju ugroženih i endemskih vrsta i velikih mesoždera.

3. Strane se stoga obavezuju da će međusobno sarađivati, posebno u sledećim oblastima:

(a) razvoju, usklađivanju i sprovođenju relevantnih planova upravljanja u cilju postizanja zajedničkih standarda koji se tiču zaštite i održivog korišćenja staništa i vrsta;

(b) sprečavanju uvođenja invanzivnih stranih vrsta koje bi mogle da ugroze ekosisteme, staništa ili vrste koje su karakteristične za Karpate, kao i njihovu kontrolu;

(c) sprečavanju oslobađanja genetski modifikovanih organizama koji bi mogli da ugroze ekosisteme, staništa ili vrste koje su karakteristične za Karpate, kao i obezbeđivanju njihove kontrole;

(d) razvoju i/ili promociju kompatibilnih indikatora biodiverziteta i sistema monitoringa;

(e) razvoju i/ili promociju koordinisanih regionalnih inventara vrsta i staništa;

(f) razvoju i/ili promociju koordinisanih naučnih i istraživačkih programa i projekata;

(g) osnivanju ekoloških mreža u oblasti Karpata i unapređenje očuvanja i održivog upravljanja biološkom i predeonom raznovrsnošću u onim oblastima koje se nalaze izvan zaštićenih područja;

(h) uvođenju ciljeva za očuvanje i održivo korišćenje biološke i predeone raznovrsnosti u druge sektorske politike.

Član 2.

Geografski obim

1. Ovaj Protokol se odnosi na Karpatski region (u daljem tekstu „Karpati“), kao što je definisano od strane Konferencije Strana.

2. Svaka Strana može da proširi primenu ovog Protokola na dodatne delove svoje nacionalne teritorije upućivanjem Deklaracije Depozitaru.

Član 3.

Definicije

Za svrhu ovog Protokola:

(a) „Biološka raznovrsnost”, označava raznolikost živih organizama, kao i raznolikost unutar različitih vrsta, između vrsta i ekosistema;

(b) „Pogranično područje”, označava područje koje je pod jurisdikcijom jedne Strane u blizini državne granice sa drugom Stranom, pri čemu aktivnosti preduzete sa jedne strane državne granice u zavisnosti od prirode date aktivnosti, mogu imati neposredne ili posredne, negativne ili pozitivne uticaje na životnu sredinu na drugoj strani državne granice;

(c) „Karpatska mreža zaštićenih područja”, označava tematsku mrežu saradnje među zaštićenim područjima na Karpatima;

(d) „Očuvanje”, označava niz neophodnih mera koje imaju za cilj da očuvaju prirodna staništa i populaciju divljih biljnih i životinjskih vrsta na jednom odgovarajućem statusu očuvanja;

(e) „Konferencija Strana”, označava Konferenciju Strana članica Karpatske konvencije.

(f) „Degradirano stanište”, označava stanište čiji je kvalitet ili vrednost opala u smislu ekoloških funkcija usled različitih uticaja, kao što su zagađenje, neodrživo korišćenje resursa, invanzivne strane vrste, itd.;

(g) „Ekološka mreža”, označava sistem područja koja su ekološki i fizički povezana, koja se sastoje od ključnih područja, koridora i tampon zona;

(h) „Ugrožene vrste”, označavaju vrste kojima preči izumiranje u celosti ili velikog broja njihove populacije;

(i) „Endemske vrste”, označavaju autohtone vrste koje su jedinstvene za određeno mesto ili regiju;

(j) „Invanzivne strane vrste”, označavaju alohtone vrste koje su namerno ili slučajno uvedene u oblasti van svojih prirodnih staništa, gde su se ukorenile, napreduju i šire se na takav način da nanose štetu sredini u kojoj se nalaze;

(k) „Predeo”, označava područje, kako ga ljudi shvataju, čiji karakter je rezultat akcije i interakcije prirodnih i/ili ljudskih faktora;

(l) „Predeona raznovrsnost”, označava raznovrsnost među predelima;

(n) „Autohtone vrste”, označavaju domaće vrste u datom regionu ili ekosistemu;

(o) „Prirodno stanište”, označava terestično ili vodeno područje sa posebnim geografskim, abiotskim i biotskim karakteristikama, odnosno gde se prirodno javlja neki organizam ili populacija;

(p) „Posmatrač”, označava posmatrača kao što je definisano u članu 14. stav 5. Karpatske konvencije;

(n) „Strane”, označava strane ugovornice ovog Protokola;

(nj) „Zaštićeno područje”, označava geografski definisano područje koje je definisano i kojim se upravlja u cilju realizacije posebnih ciljeva vezanih za njegovo očuvanje;

(o) „Obnavljanje”, označava povratak jednog ekosistema ili staništa njegovoj prvobitnoj strukturi, prirodnom sastavu vrsta i prirodnim funkcijama;

(p) „Polu-prirodno stanište”, označava stanište koje je izmenjeno i koje se održava uz pomoć ljudskih aktivnosti, ali i dalje sadrži vrste koje se prirodno javljaju u toj oblasti;

(r) „Održivo korišćenje”, označava korišćenje komponenti biološke raznovrsnosti na takav način i u takvom nivou koji ne dovodi do dugoročnog propadanja biološke raznovrsnosti čime se održava potencijal da se ispune potrebe i stremljenja današnjih i budućih generacija;

(s) „Prekogranično zaštićeno područje”, označava takvo područje koje se sastoji od dva ili više zaštićenih područja, a koje je smešteno na teritorijama dve ili više Strana duž njihovih državnih granica, pri čemu svaki od ovakvih delova zaštićenih područja ostaje u nadležnosti države u kojoj se nalazi.

POGLAVLJE II OPŠTE OBAVEZE

Član 4.

Politike koje se tiču očuvanja, obnavljanja i održivog korišćenja biološke i predeone raznovrsnosti Karpata

Svaka Strana će razvijati i sprovoditi politike i strategije na svojoj nacionalnoj teritoriji u cilju očuvanja, obnavljanja i održivog korišćenja biološke i predeone raznovrsnosti Karpata, uzimajući u obzir politike i strategije koje su razvile i sprovode ostale Strane.

Član 5.

Integrisanje ciljeva očuvanja i održivog korišćenja biološke i predeone raznovrsnosti Karpata u sektorske politike

1. Strane će uzeti u obzir ciljeve ovog protokola prilikom izrade svojih drugih politika, posebno u oblasti prostornog planiranja i upravljanja zemljišnim resursima, upravljanja vodenim i rečnim slivovima, poljoprivrede i šumarstva, saobraćaja i infrastrukture, turizma, industrije i energije.

2. Strane će sarađivati na integraciji ciljeva očuvanja i održivog korišćenja biološke i predeone raznovrsnosti u svoje regionalne ili globalne sektorske politike i strategije koje mogu imati uticaja na očuvanje i održivo korišćenje biološke i predeone raznovrsnosti na Karpatima.

Član 6.

Učešće regionalnih i lokalnih vlasti i drugih zainteresovanih strana

1. Svaka Strana će u okviru svog postojećeg institucionalnog okvira preduzimati mere kojima bi olakšala koordinaciju i saradnju među institucijama i regionalnim i lokalnim vlastima u cilju postizanja podele odgovornosti, a posebno da bi se razvila i unapredila sinergija pri sprovođenju politika koje se tiču očuvanja, obnavljanja i održivog korišćenja biološke i predeone raznovrsnosti Karpata, kao i odgovarajuće prateće mere.

2. Svaka Strana će preduzeti mere kojima će uključiti regionalne i lokalne vlasti, kao i druge zainteresovane strane u razvoju i implementaciji ovih politika i mera.

Član 7.

Međunarodna saradnja

1. Strane će podsticati aktivnu saradnju među nadležnim institucijama i organizacijama na međunarodnom nivou u pogledu očuvanja, obnavljanja i održivog korišćenja biološke i predeone raznovrsnosti Karpata.

2. Strane će olakšati saradnju između regionalnih i lokalnih vlasti na Karpatima, kao i na međunarodnom nivou i takođe tražiti rešenja za zajedničke probleme na najpogodnijem nivou.

POGLAVLJE III POSEBNE MERE

Član 8.

Očuvanje, održavanje, obnavljanje i održivo korišćenje prirodnih i poluprirodnih staništa

1. Konferencija Strana će usvojiti listu ugroženih prirodnih i poluprirodnih vrsta staništa koji su jedinstveni za Karpate (Karpatska Crvena lista staništa).

2. Svaka Strana će na sopstvenoj državnoj teritoriji preduzeti odgovarajuće mere u cilju osiguranja dugoročnog očuvanja, obnavljanja i održivog korišćenja prirodnih staništa na Karpatima, sa posebnim naglaskom na ona ugrožena staništa koja su definisana u članu 8. stav 1.

3. Svaka Strana će preduzeti mere na svojoj državnoj teritoriji u cilju održavanja ili obnavljanja i održivog korišćenja poluprirodnih staništa na Karpatima sa posebnim naglaskom na ugrožena poluprirodna staništa kao što je definisano u članu 8. stav 1.

Član 9.

Kontinuitet i povezanost prirodnih i poluprirodnih staništa, ekološka mreža na Karpatima

1. Svaka Strana će preduzeti mere u okviru svojih državnih teritorija u cilju unapređenja i obezbeđivanja kontinuiteta i povezanosti prirodnih i poluprirodnih staništa na Karpatima, na ovaj način omogućavajući širenje i migraciju populacije divljih vrsta, posebno velikih mesoždera, kao i genetsku razmenu među pomenutim populacijama.

2. Svaka Strana se obavezuje da će održavati, upravljati i ukoliko je to potrebno, proširivati postojeća zaštićena područja na svojim državnim teritorijama koje pripadaju Karpatskom području i podsticati određivanje i upravljanje novim zaštićenim područjima na Karpatima.

3. Strane će sarađivati na osnivanju ekološke mreže na Karpatima, koja će se sastojati od zaštićenih područja i drugih područja koja su značajna za biološku i predeonu raznovrsnost Karpata, kao i na izgradnji koherentnosti ove mreže.

Član 10.

Obnavljanje degradiranih staništa

Svaka Strana će preduzeti mere na svojim državnim teritorijama u cilju obnavljanja degradiranih staništa na Karpatima.

Član 11.

Očuvanje i održivo korišćenje biljnih i životinjskih vrsta na Karpatima

Svaka Strana će preduzeti mere na svojim državnim teritorijama u cilju obezbeđivanja dugoročnog očuvanja i održivog korišćenja biljnih i životinjskih vrsta koje su karakteristične za Karpate.

Član 12.

Očuvanje ugroženih vrsta uključujući endemske vrste i velike mesoždere na Karpatima

1. Konferencija Strana će usvojiti listu ugroženih biljnih i životinjskih vrsta karakterističnih za Karpate (Karpatska Crvena lista vrsta), zasnovane na međunarodno priznatim principima i kriterijumima.

2. Svaka Strana će preduzeti mere na svojim državnim teritorijama u cilju obezbeđivanja dugoročnog očuvanja ili održivog korišćenja i obnavljanja ugroženih vrsta, uključujući endemske biljne i životinjske vrste karakteristične za Karpate, kao i velike mesoždere za koje je verovatno potrebna i izrada planova upravljanja.

3. Strane će sarađivati na aktivnostima u cilju ponovnog uvođenja autohtonih biljnih i životinjskih vrsta.

Član 13.

Sprečavanje uvođenja stranih invanzivnih vrsta i/ili genetski modifikovanih organizama koji ugrožavaju ekosisteme, staništa ili vrste, kao i njihova kontrola ili iskorenjivanje

1. Svaka Strana će voditi politike koje za cilj imaju sprečavanje uvođenja ili oslobađanje stranih invanzivnih vrsta i/ili genetski modifikovanih organizama koji bi verovatno imali negativan uticaj na okolinu kao i na biološku raznovrsnost, ekosisteme, staništa ili vrste karakteristične za Karpate, uključujući i sistem ranog upozoravanja o pojavi novih stranih invanzivnih vrsta na teritoriji Karpata.

2. Svaka Strana će preduzeti mere na svojim državnim teritorijama u cilju sprečavanja uvođenja ili oslobađanja vrsta pomenutih u stavu 1. i gde je to neophodno ovakve vrste kontrolisati ili iskoreniti.

Član 14.

Karpatska mreža zaštićenih područja

1. Strane će podržavati i olakšavati saradnju u okviru Karpatske mreže zaštićenih područja osnovane od strane Konferencije Strana i podsticati administratore zaštićenih područja da učestvuju u saradnji u okviru ove mreže.

2. Konferencija Strana se obavezuje da će priznati područja koje su deo Karpatske mreže zaštićenih područja i usvojiti projektne zadatke vezane za ovu mrežu.

Član 15.

Unapređenje očuvanja i održivog upravljanja u oblastima izvan zaštićenih područja

1. Svaka Strana će na svojim državnim teritorijama preduzeti mere u cilju unapređenja očuvanja i održivog korišćenja oblasti koje se nalaze van zaštićenih područja na Karpatima.

2. Svaka Strana će olakšati koordinaciju i saradnju među svim relevantnim zainteresovanim stranama da bi se unapredilo očuvanje i održivo upravljanje oblastima koje se nalaze van zaštićenih područja na Karpatima, posebno u cilju unapređenja i obezbeđivanja povezanosti među postojećim zaštićenim područjima i drugim područjima i staništima koji su bitni za biološku i predeonu raznovrsnost Karpata.

Član 16.

Konsultacije, usaglašavanje i koordinacija mera koje se preduzimaju u graničnim oblastima

1. Svaka Strana će uskladiti i koordinisati mere koje se preduzimaju u pograničnoj oblasti Karpata u cilju postizanja ciljeva navedenih u članu 1. st. 2. i 3. sa susednom Stranom, naročito u prekograničnim zaštićenim područjima.

2. Strane će saradivati u okviru postojećih prekograničnih zaštićenih područja na Karpatima i uskladiti ciljeve upravljanja kao i mere koje se primenjuju a ako je potrebno i podstaći širenje postojećih prekograničnih zaštićenih područja ili stvaranje novih prekograničnih zaštićenih područja na Karpatima.

3. U slučaju gde se prirodno stanište neke od ugroženih vrsta nalazi na obe strane državne granice između ugovornih Strana, tada će pomenute Strane saradivati u cilju obezbeđivanja očuvanja i po potrebi, obnavljanja tih vrsta i njihovih prirodnih staništa.

Član 17.

Razvoj i sprovođenje planova upravljanja

1. Svaka Strana će izraditi i sprovoditi planove upravljanja u cilju obezbeđivanja dugoročnog očuvanja, održavanja ili obnavljanja, kontinuiteta i povezanosti i održivog razvoja prirodnih i poluprirodnih staništa, obnavljanja degradiranih staništa, kao i dugoročnog očuvanja i održivog korišćenja biljnih i životinjskih vrsta karakterističnih za Karpate.

2. Svaka Strana će olakšati koordinaciju i saradnju između institucija, regionalnih i lokalnih vlasti kao i drugih zainteresovanih strana koji su neposredno uključeni u sprovođenje planova upravljanja pomenutih u stavu 1. u svrhu podsticanja zajedničke odgovornosti.

Član 18.

Kompatibilni monitoring i informacioni sistemi

1. Strane će saradivati na usklađivanju svojih sistema za monitoring životne sredine na Karpatima što će dalje voditi postizanju ciljeva ovog Protokola.

2. Strane će saradivati na razvoju zajedničkog informacionog sistema o biološkoj i predeonoj raznovrsnosti Karpata.

3. Svaka Strana će sarađivati u cilju obezbeđivanja da rezultati nacionalnih javnih istraživanja budu integrisani u zajednički informacijski sistem.

Član 19.

Koordinacija naučnih istraživanja i razmena informacija

1. Svaka Strana će olakšati koordinaciju naučnih istraživanja koja se vrše na njenoj teritoriji od strane domaćih naučnih institucija, a koja se tiču očuvanja, obnavljanja i održivog korišćenja biološke i predeone raznovrsnosti Karpata.

2. Strane će sarađivati na promovisanju i usklađivanju istraživačkih programa i projekata koji se izvode u svrhu postizanja ciljeva ovog Protokola.

3. Strane će olakšati međunarodnu saradnju među naučnim institucijama što se tiče očuvanja, obnavljanja i održivog korišćenja biološke i predeone raznovrsnosti Karpata, posebno u oblastima uklađivanja sistema za monitoring, obezbeđivanja usklađenosti baza podataka i pokretanja zajedničkih istraživačkih programa i projekata na Karpatima.

4. Strane će sarađivati na objavljivanju i širenju rezultata naučnih istraživanja koja se odnose na ciljeve ovog Protokola.

5. Strane će pružiti podršku stvaranju koordinisanih regionalnih inventara vrsta i staništa na Karpatima.

6. Svaka Strana će sa ostalim Stranama ugovornicama razmenjivati informacije i iskustva o metodama koje se tiču aktivnosti navedenih u članu 1. st. 2. i 3.

7. Svaka Strana će sa ostalim Stranama ugovornicama razmenjivati informacije o strategijama i politikama koje za cilj imaju očuvanje, obnavljanje i održivo korišćenje biološke i predeone raznovrsnosti na Karpatima.

Član 20.

Zajednički programi i projekti

Svaka Strana će učestvovati, u skladu sa svojim potrebama i mogućnostima, u zajedničkim programima i projektima vezanim za aktivnosti navedene u članu 1. st. 2. i 3. na području Karpata, na kojima zajednički učestvuju ostale Strane.

POGLAVLJE IV

PRIMENA, PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Član 21.

Sprovođenje

1. Svaka Strana će preduzeti odgovarajuće zakonske i administrativne mere da bi se obezbedilo sprovođenje odredbi ovog Protokola i da će pratiti efikasnost ovih mera.

2. Svaka Strana će istražiti mogućnosti da podrži, kroz finansijske mere, sprovođenje odredbi ovog Protokola.

3. Konferencija Strana će razviti i usvojiti Strateški akcioni plan za sprovođenje ovog Protokola.

Član 22.

Sprečavanje štetnih uticaja na biološku i predeonu raznovrsnost

1. Strane će primeniti principe predostrožnosti i prevencije putem procene i uzimanja u obzir mogućih neposrednih i posrednih, kratkoročnih i dugoročnih uticaja, uključujući kumulativni efekat projekata i aktivnosti koji bi mogli imati negativne uticaje na biološku i predeonu raznovrsnost Karpata. U ovu svrhu, Strane će nastaviti sa odgovarajućom procenom mogućih negativnih uticaja projekata, planova i aktivnosti na staništa i vrste uključujući i prekogranični uticaj.

2. Svaka strana se obavezuje da ustanovi uslove i kriterijume, uključujući relevantne korektivne i kompenzativne mere prema kojima bi politike, projekti i aktivnosti sa potencijalnim štetnim uticajem na biološku i predeonu raznovrsnost mogli biti odobreni.

Član 23.

Tradicionalna znanja i prakse

Prilikom sprovođenja ovog Protokola Strane će preduzeti mere za očuvanje i promovisanje tradicionalnog znanja, posebno održivih obrazaca korišćenja zemljišta, prakse upravljanja zemljišnim resursima, lokalnih rasa domaćih životinja i gajenih biljnih sorti, kao i održivo korišćenje divljih biljaka.

Član 24.

Obrazovanje, informisanost i javna svest

1. Strane će promovisati obrazovanje, informisanost i podizanje javne svesti u pogledu ciljeva, mera i implementacije ovog Protokola.

2. Strane će omogućiti javni pristup informacijama koje se tiču implementacije ovog Protokola.

Član 25.

Sednica Strana

1. Konferencija Strana članica Karpatske konvencije će takođe služiti i kao sednica Strana ovog Protokola.

2. Strane Karpatske konvencije koje nisu članice ovog Protokola mogu prisustvovati Konferenciji Strana, koja takođe predstavlja Sednicu Strana ovog Protokola, u svojstvu posmatrača. Kada Konferencija Strana takođe ima i ulogu Sednice Strana ovog Protokola, odluke koje su donete u vezi ovog Protokola biće primenjivane samo od Strana Protokola.

3. Kada Konferencija Strana takođe ima ulogu Sednice Strana ovog Protokola, svaki član Biroa Konferencije Strana koji zastupa Stranu Konvencije, ali ne i Stranu ovog Protokola u datom trenutku, biće zamenjen članom koji će se birati od strane Strana ovog Protokola i iz redova Strana ovog Protokola.

4. Poslovnik o radu Konferencije Strana će se primenjivati *mutatis mutandis* na Sednice Strana, osim ako se drugačije ne odluči konsenzusom Konferencije Strana koja istovremeno predstavlja sednicu Strana ovog Protokola.

5. Prva sednica Konferencije Strana koja će služiti kao sednica Strana ovog Protokola biće sazvana od strane Sekretarijata u vezi sa prvim sastankom Konferencije Strana koji je zakazan nakon dana stupanja na snagu ovog Protokola.

Naredna redovna zasedanja Konferencije Strana koja će služiti i kao Sednice Strana ovog Protokola biće održane u skladu sa redovnim sednicama Konferencije Strana osim ako Konferencija Strana koja služi kao Sednica Strana ovog Protokola ne odluči drugačije.

6. Konferencija Strana koja ima ulogu Sednice Strana ovog Protokola će donositi, tokom svog mandata, odluke koje su neophodne za promovisanje njegovog efikasnog sprovođenja. Konferencija će vršiti funkcije koje su joj dodeljene ovim Protokolom i obavezuje se da će:

(a) sačinjavati preporuke o svim pitanjima koja su neophodna za sprovođenje ovog Protokola;

(b) osnovati prateća tela, koja se smatraju neophodnim za sprovođenje ovog Protokola;

(v) razmatrati i usvajati, po potrebi, amandmane na ovaj Protokol koji se smatraju neophodnim za sprovođenje ovog Protokola; i

(g) obavljati ostale funkcije koje mogu biti neophodne za postizanje ciljeva ovog Protokola.

Član 26.

Sekretarijat

1. Sekretarijat formiran prema članu 15. stav 2. Karpatske Konvencije takođe će služiti i kao sekretarijat ovog Protokola.

2. Član 15. stav 2. Karpatske konvencije koje se tiču funkcija sekretarijata biće primenjivane, *mutatis mutandis* na ovaj Protokol.

Član 27.

Prateća tela

1. Svako prateće telo koje je osnovano od strane ili prema odredbama Karpatske Konvencije može nakon donošenja odluke Konferencije Strana koja takođe ima ulogu Sednice Strana ovog Protokola, služiti ovom Protokolu, u kom slučaju će se na Sednici Strana definisati koje funkcije će tačno ovo telo obavljati.

2. Strane Karpatske konvencije koje nisu potpisnice ovog Protokola mogu učestvovati na sednicama ovih pratećih tela u ulozi posmatrača. Kada prateće telo Karpatske konvencije ujedno i vrši ulogu pratećeg tela ovog Protokola, odluke koje se tiču Protokola donosiće samo Strane ovog Protokola.

3. Kada prateće telo Karpatske konvencije vrši svoje funkcije koje se odnose na pitanja koja se tiču ovog Protokola, svaki član biroa datog pratećeg tela koje predstavlja Stranu Karpatske konvencije, ali ne i Stranu Protokola u datom trenutku, biće zamenjeno članom koji će biti izabran iz redova Strana Protokola.

Član 28.

Monitoring usaglašenosti sa obavezama

1. Strane će redovno izveštavati Konferenciju Strana o merama koje se tiču ovog Protokola i rezultatima preduzetih mera. Konferencija Strana će odrediti vremenski interval i formu u okviru kojih se izveštaji moraju dostavljati.

2. Posmatrači mogu predstaviti Konferenciji Strana i/ili Odboru za sprovođenje Karpatske konvencije (u daljem tekstu „Odbor za sprovođenje”) bilo

kakvu informaciju ili izveštaj o sprovođenju Protokola i usklađenosti sa odredbama ovoga Protokola.

3. Odbor za sprovođenje će prikupljati, procenjivati i analizirati informacije koje su bitne za primenu ovog Protokola i pratiti usklađenost Strana sa odredbama ovog Protokola.

4. Odbor za sprovođenje će predstaviti Konferenciji Strana preporuke za sprovođenje i neophodne mere za usklađivanje sa Protokolom.

5. Konferencija Strana će usvojiti ili dati preporuku o potrebnim merama.

Član 29.

Procena efikasnosti odredbi

1. Strane će redovno ispitivati i ocenjivati efikasnost odredbi ovog Protokola. Konferencija Strana može da donese odluku o usvajanju odgovarajućih amandmana na ovaj Protokol ako je to neophodno za postizanje ciljeva ovog Protokola.

2. Strane će olakšati učešće lokalnih vlasti i drugih zainteresovanih strana vezano za procese navedene u stavu 1. ovog člana.

POGLAVLJE V ZAVRŠNE ODREDBE

Član 30.

Veze između Karpatske konvencije i ovog Protokola

1. Ovaj Protokol predstavlja Protokol Karpatske konvencije kao što je propisano članom 2. stavom 3. Karpatske konvencije i drugim relevantnim članovima.

2. Protokol će moći da se potpiše kod Depozitara u periodu od 19. juna 2008. do 19. juna 2009. godine.

3. Odredbe čl. 19. i 20. i člana 21. st. od 2. do 4. i član 22. Karpatske konvencije nakon njenog stupanja na snagu, primenjivaće se *mutatis mutandis* na ovaj Protokol po pitanjima amandmana na ovaj Protokol, povlačenja iz ovog Protokola, kao i rešavanje sporova. Samo Strana Karpatske konvencije može postati Strana ovog Protokola.

Član 31.

Rezerve

Na odredbe ovog Protokola ne mogu se izjaviti rezerve.

Član 32.

Depozitar

Depozitar ovog protokola je Vlada Ukrajine.

Sastavljeno u Bukureštu 19. juna 2008. godine u jednom originalu na engleskom jeziku.

Original Protokola biće deponovan kod Depozitara, koji će overene kopije dostaviti svim Stranama.

Potvrđujući ovo, dole potpisani, propisno ovlašćeni, potpisali su ovaj Protokol.

Ispred Vlade Republike Češke ...

Ispred Vlade Republike Mađarske ...

Ispred Vlade Republike Poljske ...

Ispred Vlade Rumunije ...

Ispred Vlade Republike Srbije ...

Ispred Vlade Republike Slovačke ...

Ispred Vlade Ukrajine ...

Vlada Rumunije

Potpisuje Protokol o očuvanju i održivom korišćenju biološke i predeone raznovrsnosti uz Okvirnu konvenciju o zaštiti i održivom razvoju Karpata uz sledeću izjavu:

„Vlada Rumunije izjavljuje da će tumačiti član 2. stav 1. ovog Protokola, samo prema odredbama i ograničenjima Konvencije o zaštiti i održivom razvoju Karpata donete u Kijevu 22. maja 2003. godine.”

Član 3.

Obaveze preuzete Protokolom o očuvanju i održivom korišćenju biološke i predeone raznovrsnosti uz Okvirnu konvenciju o zaštiti i održivom razvoju Karpata donetu 22. maja 2003. godine u Kijevu sprovodiće nadležno ministarstvo.

Član 4.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.